

Republika Hrvatska
Općinski sud u Zadru
Stalna služba u Pagu
Pag, Trg P. Krešimira IV, Knežev dvor

Poslovni broj: 1 P-534/2020-75

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Zadru Stalna služba u Pagu, po sutkinji toga suda Jadranki Nižić-Peroš u pravnoj stvari tužitelja Ante Kurilića iz Paga, Dubrovačka 21, OIB: 74816379141, zastupan po punomoćnicima u Zajedničkom odvjetničkom uredu Boris Grgurić i Hrvoje Bićanić iz Ogulina, Josipa bana Jelačića 8, protiv tuženice Ljiljane Rücker iz Paga, Križevačka ul.11, OIB: 50831775862, zastupana po punomoćnici Marti Barić Pavić, odvjetnici iz Zadra, Zlatarska 4/I, radi utvrđenja prava vlasništva, nakon održane glavne rasprave dana 6. srpnja 2021. u nazočnosti tužitelja i punomoćnika tužitelja, tuženice i punomoćnice tuženice, te objave 19. kolovoza 2021.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je tužitelj vlasnik k.č.br. 2262/3, pašnjak u Bašaci, površine 93 m², upisane u z.k.ul.br. 5862 k.o. Pag, što mu je tužena dužna priznati te trpjeti uknjižbu prava vlasništva tužitelja uz istodobno brisanje svog prava vlasništva na predmetnoj nekretnini, sve u roku od 15 dana.

II. Dužna je tužena naknaditi tužitelju prouzročeni parnični trošak u iznosu od 25.237,54 kuna, u roku od 15 dana, dok se u preostalom dijelu zatraženom višem od dosuđenog zahtjev za naknadom troška odbija kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi od 16. ožujka 2015. navodi da je tužena upisana kao vlasnica k.č.br. 2262/3 pašnjak u Bašaci sa 93 m² upisana u z.k.ul. 5862 k.o. Pag. U istom vlasničkom listu tužena je u ½ dijela upisana s podacima Ljiljana (Marice) R. Maržić Pag, Križevačka bb, a u ½ idealnog dijela kao Rucker Ljiljana ž. Josipa Pag, mada je riječ o istoj osobi. Stvarni vlasnik i isključivi posjednik predmetne nekretnine je tužitelj, a koristi ju od svoga rođenja, a prije toga koristili su njegov otac i djed. U naravi radilo se o putu koji je služio za pristup samo nekretninama tužitelja, a sada je to sastavni dio okućnice tužitelja s ogradom koja postoji više od 30 godina, betonskim zidom, zatim je na tom dijelu tužitelj 1969. godine betonirao kanal za oborinske vode, a isti kanal je izbetoniran u cijelosti 1990. godine. Iznad kanala je betonirana staza širine 3 m a tužitelj je postavio i rasvjetu sa kompletnim instalacijama te cijevi za vodu te se radi o investiciji preko 100.000,00 kn. Tužitelj je vlasnik hotela koji se nalazi neposredno do predmetne parcele, a cijeli kompleks zajedno sa predmetnom

parcelom tužitelj iskorištava u turističke svrhe jer je iza te parcele u jugozapadnom smjeru more. Cijeli kompleks, što uključuje i predmetnu parcelu prema moru ograđen je ogradom i vratima te je time jasno vidljivo da predmetna parcela sa svim ostalim parcelama tužitelja predstavlja jednu cjelinu.

2. U svom odgovoru na tužbu tuženica se protivi tužbi, osporava navode iz tužbe jer su netočni, neosnovani te nisu potkrijepljeni dokazima. Tužitelj lažno navodi da je isključivi vlasnik i posjednik navedene nekretnine jer dobro zna da je to tužena, a navedenu nekretninu tužena je dobila od svoje majke Maržić Stoše, a što je poznato i tužitelju. Nadalje, tužitelj lažno navodi da nekretninu koristi od svoga rođenja, a prije toga da su je koristili njegov otac i djed budući da isti nisu imali nikada nikakvo pravo na posjed. Posjedovno stanje u kat. nekretnine tuženice je istinito i neupitno. Ovu nekretninu tužena je dobila od majke Maržić Stoše a ona ju je naslijedila od svoga supruga Maržić Ive iz Paga. Netočni su i navodi tužitelja da se u naravi radi o putu koji služi za pristup samo njegovim nekretninama, budući da se njegov objekt i zemljište nalaze uz cestu, povezani su putem i javnim prometnicom koju tužitelj koristi, a navedeni put nije postojao već je postojao samo jarak pa prije 30 godina tuda nije bilo moguće ni proći, a nije bilo ni betonskog zida i ograde. Dapače, nije postojala niti sama čestica. Navedeno zemljište predstavlja kraći put do plaže te se tužitelj za tu svrhu koristio tim zemljištem kao i drugi ljudi iako to u naravi nije bio put.

3. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u: z.k. izvadak (l.s. 4, l.s. 8), ugovor o doživotnom uzdržavanju (l.s. 9), posjedovni list (l.s. 10-15), fotografije i preslik kat. plana (l.s. 24-28), tužbu P-170/89 (l.s. 29), prijavni list (l.s. 30-34), rješenje (l.s. 35-37), fotografije (l.s. 38-39), nalaz i mišljenje geodetskog vještaka (l.s. 49-52), dopunu nalaza i mišljenja (l.s. 76-78), saslušani su svjedoci Bernard Kurilić (l.s. 84-85), Petar Rui (l.s. 85-86), Nikola Zeller (l.s. 86-87), Dean Kurilić (l.s. 87-88), Mirjana Tkalčec (l.s. 96), Đurđica Pastorčić (l.s. 96-97), Deda Prenek (l.s. 97-98), Neda Pešić (l.s. 98), Ante Fabijanić (l.s. 112-113), Igor Baričević (l.s. 113-114), Dražen Crljenko (l.s. 114-115), Ante Fabijanić (l.s. 118-119), Marijan Lipovac (l.s. 119-120), Berislav Lipovac (l.s. 120-121), Ante Ivanović (l.s. 121-122), Vesna Zdelar (l.s. 122), Josip Rucker (l.s. 122-123), Blagoje Pešić, Marino Kurilić i Igor Kurilić, saslušan je tužitelj Ante Kurilić (l.s. 125-127) i tužena Ljiljana Rucker (l.s. 127-128) te je izvršen uvid u spis Općinskog suda u Pagu posl. br. P-170/89.

4. Županijski sud u Bjelovaru je dana 30. siječnja 2020. pod brojem GŽ-680/2018 ukinuo presudu Općinskog suda u Zadru donesenu u ovom predmetu pod brojem P-1688/15 te naveo da će u ponovljenom postupku sud otkloniti bitnu povredu odredaba parničnog postupka na koju mu je ukazano, ocijenit će izvedene dokaze, dati razloge zašto ih prihvaća ili ne prihvaća, koje činjenice je na temelju izvedenih dokaza utvrdio. Kod ocjene dokaza iskaza svjedoka, stranaka imat će u vidu i priložene fotografije u spisu (list 24, 27, 51, 52, 60), time da će razjasniti i utvrditi približno vrijeme sačinjenja fotografija i stanje sporne nekretnine prema njima, jer je na njima vidljivo različito stanje na terenu, a svjedoci i stranke su različito iskazivali o stanju nekretnine, vremenu poduzimanja radnji tužitelja na spornoj nekretnini, oznakama koje su dijelile predmetnu nekretninu i susjednu nekretninu, je li i od kada i na koji način tužitelj bio u posjedu nekretnine i da li je obzirom na okolnosti znao ili imao razloga posumnjati da mu ne pripada pravo na posjed.

5. Iz zemljišno knjižnog izvadka, z.k.ul. 5862 k.o. Pag za k.č.br. 2262/2 pašnjak u Bašaci sa 922 m² i k.č.br. 2262/3 pašnjak u Bašaci sa 93 m² proizlazi da je kao vlasnik upisana Rucker Ljiljana u cijelosti.

6. Iz PL br. 423 za k.o. Pag proizlazi da je za k.č.br. 15122/3 pašnjak Bašaca sa 93 m² kao posjednik upisana Rucker Ljiljana iz Paga, Križevačka ulica. Prema evidenciji Katastra k.č.br. 15122/2 pašnjak sa 922 m² i k.č.br. 15122/3 pašnjak sa 93 m² upisane su u PL 423 u kojem je kao posjednica za cijelo upisana Rucker Ljiljana. Prema evidenciji zk. odjela u Pagu k.č.br. 2262/2 pašnjak sa 922 m² i k.č.br. 2262/3 pašnjak sa 93 m² upisane su u z.k.ul. 5862 u kojem je kao vlasnik za cijelo upisana Rucker Ljiljana.

7. Iz Ugovora o doživotnom uzdržavanju sklopljenog između Maržić Stoše kao primatelja uzdržavanja te Riker Ljiljane kao davatelja uzdržavanja je vidljivo da Maržić Stoša ostavlja u nasljedstvo svojoj kćeri između ostalih i ½ dijela č.z. 2262 Or. sa 2197 m². Datum na Ugovoru nije vidljiv ali je Ugovor ovjeren od Općinskog suda u Pagu pod brojem R1-15/1976-2 dana 05. travnja 1976. godine.

8. Sud je izvršio očevid na licu mjesta 25.01.2017. godine te je na temelju navedenog očevida geodetski vještak sačinio nalaz i mišljenje od 20. veljače 2017. godine (l.s. 49-52) u kojem je utvrdio da je izvršena identifikacija, fotografiranje i izmjera nekretnine te je utvrđeno da je predmet spora prikazan na dijelu k.č. zem. 15122/2 i na k.č.z. 15122/3 nova izmjera k.o. Pag. Kat. čest. zem. 15122/2 k.o. Pag – nova izmjera odgovara kat. čest. zem. 2262/2 k.o. Pag – stara izmjera. Kat. čest. zem. 15122/3 k.o. Pag - nova izmjera odgovara kat. čest. zem. 2262/3 k.o. Pag – stara izmjera. Izrađena je skica izmjere na kojoj je prikazana k.č.br. 15122/3 u naravi je prolaz označen likom i točkama B,C,H,K,F,B. Prikazan je položaj kanala po kazivanju tužitelja, a isti je u naravi pašnjak, obilježen je drvenim kolcima, dio je k.č.br. 15122/2, a na skici izmjere označen je likom slovima A,E,K,H,D,A. Prikazan je položaj bunarića i označen slovom G, prikazan je betonski zid koji se proteže od točke K u pravcu točke F na kojem se nalaze rasvjetna mjesta, u jednom dijelu na zidu se nalazi žičana ograda. Prikazan je betonski zid od točke C do točke B.

9. Izvršen je uvid i u dopunu nalaza i mišljenja istog vještaka od 04. svibnja 2017. godine, a nakon što je zaprimljen podnesak tužene – kopija prijavnog lista od 04.08.1995., kopija zapisnika od 04.08.1995. i kopija skice izmjere br. 1357 od srpnja 1995.

10. Temeljem prijavnog lista od 04.08.1995. godine izvršena je promjena površine za k.č.br. 15122 i 15289/2, te parcelacija k.č.br. 15122 na kat. čestice br. 15122/1, 15122/2 i 15122/3.

11. Skica izmjere br. 1357 od srpnja 1995. godine je grafički prikaz parcelacije k.č.br. 15122 nova izmjera i parcelacija odgovarajuće kat čestice 2262 u staroj izmjeri. Na skici izmjere 1357 vidljivo je da su formirane k.č.br. 15122/1, 15122/2 i 15122/3 stara izmjera i odgovarajuće kat. čestice 2262/1, 2262/2 i 2262/3 nova izmjera. Nisu vidljive sve mjere k.č.br. 15122/3 samo su prikazane mjere jedne strane te k.č.br. Mjera 4,87 ne predstavlja kat. čest. zem. 15122/3.

Iz prijavnog lista i skice izmjere od 04.08.1995.g. nije moguće utvrditi gdje se nalazi kanal jer nije prikazan na skici izmjere br. 1357 iz srpnja 1995. godine.

U prijavnom listu od 04.08.1995. godine u novom stanju prikazani su podaci za novo formiranu k.č.br. 15122/3 pašnjak sa 93 m².

12. Tužitelj je na očevidu pokazao svoje vlasništvo koje je na skici izmjere od 20.2.2017. godine označen likom žutom bojom i slovima H,K,F,B,C,H.

Tuženik je na očevidu pokazao granicu svojeg vlasništva do crte označene slovima B-C i crvenom bojom na skici izmjere od 20.2.2017.

13. Sud je izvršio uvid u spis P-170/89 iz kojeg proizlazi da je tužbu podnijela tužiteljica Ricker Ljiljana protiv tuženika Kurilić Ante 30.06.1989. radi utvrđenja nepostojanja prava služnosti prolaza i provoza te progona stoke preko k.č.br. 2262 k.o. Pag. Postupak je dovršen povlačenjem tužbe dana 28.06.1991., a iz obrazloženja navedenog rješenja vidljivo je da je tužitelj tužbu povukao s obzirom da je s tuženikom sklopio sporazum.

14. Iz iskaza svjedoka Bernarda Kurilića proizlazi da su oni sporno zemljište koristili kao put za prolaz i nalazi se uz njihovo zemljište, a otac tužitelja je koristio taj put za provoz kolima s magarcem i to 1960. godine i kasnije. Put je bio vlasništvo Maričevića i Kurilića. Čestica tužene 15122/2 bila je prvo čestica njenih roditelja pa ju je zatim naslijedila tužena, a put nikada nije bio njen jer se tamo prije puta nalazio kanal i tamo su bili zasađeni tamarisi kao granica njenog vlasništva. Na putu postoje rasvjetni stupovi, a postavljao ih je brat tužitelja 70-ih godina, a ispod puta iskopan je kanal metar širok, zabetoniran i potrpan kamenjem, a radio ga je tužitelj prije rata. Tada je rađen i ogradni zid prema zemlji tužene. Svjedok nikada nije čuo da bi tužena ili njena obitelj poduzeli nešto da bi zaustavili te radove. Svjedok i njegov otac koristili su tu zemlju za uzgoj povrća, a otac tužitelja obrađivao je svoju zemlju te kada ju više nije mogao obrađivati ostala je ledina. Poslije smrti oca svjedoka podijelili su zemlju među sobom te ova zemlja, sporna o kojoj je on govorio pripala je njegovoj sestri Mariji Šavar. Ona je prodala te parcele tužitelju prije nekoliko godina, a tužitelj je kuću počeo graditi 1980. Da je put bio prije nego je restoran sa hotelom počeo raditi, da je slika sa lista 24 spisa nastala prije domovinskog rata, da desno prema moru se nalazila njihova zemlja, a sada je to zemlja od Kurilića jer je on to kupio od njegove sestre. Iskazuje da je lijevo od puta zemlja Ruckerova, a moraju biti tamo i tamarisi koji pokazuju gdje je međa. On tamo živi i radi i tamo je svaki dan. Sa sestrom se podijelio 1994/95., u toj podjeli sa sestrom je dobio jednu zemlju koja se tamo nalazi, a radio je tu zemlju sve do 1954. Ne zna do kad je njegova sestra obrađivala tu zemlju, kratko vrijeme ju je radila. Sestra mu se zove Marija Šavar, kad se gleda od mora prema gore zemlja njena je desno, a uz njenu zemlju išao je kanal kojim je tekla voda tj. vododerina, tamo je bio zid i voda nije nosila zemlju moje sestre. Zid je bio suhozid, kameni. Taj suhozid sada ne postoji to je Kurilić srušio ali je napravio isto onako kako je bilo. Sada je zid u betonu. Na toj zemlji na Bašaci bio je svaki dan sve dok nije išao ploviti. Tamo mu je obitelj imala zemlju i radili su ju. Oni su do svoje zemlje dolazili uz more. Od kuće Kurilića Dubrovačkom ulicom do mora ima oko 100 metara. Taj put je koristio još otac tužitelja Ante Kurilića, a stupove sa lampionima je napravio Ante Kurilić.

15. Iz iskaza svjedoka Petra Rui proizlazi da su tim putem prolazili svi, a to je bila cijela njegova obitelj i njegovi gosti budući da je to bio put prema moru. On ima kuću preko puta tužitelja na sjevernoj strani. Unazad 5-10 godina postavio je cijevi do puta za kanal, a dalje je nastavio raditi tužitelj Ante Kurilić. Taj kanal ide do mora. Zemlja tužene nalazila bi se južno od puta ali on nikada tamo nije vidio nikoga. Na putu se nalazi beton, a postavio ga je tužitelj Ante Kurilić. Postoje i stupovi od rasvjete a između lampi je podignut zidić unazad 10-ak godina. Ovaj put koristio je za prilaz do mora i put do glisera kojeg drži usidrenog tamo.

16. Iz iskaza svjedoka Nikole Zellera proizlazi da je kod tužitelja dolazio od 80-ih godina čamcem od mora, a prolazio je preko toga puta te su s njim bili prijatelji iz Njemačke. U prvo vrijeme to je bio obični prteni put, a od 1995. godine ima kuću na Bašaci tj. u tom predjelu te zna da je tužitelj taj put betonirao te misli da je to njegov put. Kraj tog puta nema trenutno kanala, a put je uvijek bio jednake širine i to se moglo proći autom jer je dolje vozio i gliser i jedrilicu budući da je imao vez na moru. U kuću tužitelja može se doći iz Dubrovačke ulice, a za tuženu nikada nije čuo.

17. Iz iskaza svjedoka Deana Kurilića, sina tužitelja proizlazi da je navedeni put koristio njegov djed kao prolaz budući da nije imao pravo prolaza sa gornje strane te po njegovom znanju taj put koriste oduvijek. Na toj zemlji on je od 1970. godine i put je onda već postojao. Sa sjeverne strane nalazi se zemlja tužene, a zna da ona nije koristila taj put. Ulaz na parcelu tužene bio je sa plaže. Bio je problem s oborinskim vodama sa sjeverne strane puta i kroz sam put budući da je oborinska voda derala plažu, te je njegov otac preselio put tako da ta voda sada izlazi više južno i ne smeta plaži. To je napravljeno krajem 70-ih i početkom 80-ih godina. Put je prvo bio zemljani, a izbetonirao ga je njegov otac nakon što je prošla kanalizacija. Postavljena je i rasvjeta i to od strane njegova oca, između je napravljen zid i nitko ga nije priječio u postavljanju rasvjete niti kod izgradnje zida. Na kraju puta postoje i aluminijska vrata te su mislili još staviti i voltu ali nisu završena. Oni su imali ključeve od vrata a tužena nije. Svjedok stanuje u kući oca te su u obitelji bave ugostiteljstvom te da nemaju put do mora to bi utjecalo na njihov posao. Ispravlja navode gdje je ranije u iskazu krivo na zapisnik zapisano da mu je otac selio put jer da otac nije selio put, već je selio kanal za oborinske vode. Put da je izbetoniran iza domovinskog rata kada je prošla kanalizacija, a to je bilo prije desetak godina, a rasvjeta je stavljena 80-tih godina dok su zidići rađeni kad i rasvjeta. Na fotografiji na listu 24 spisa, navodi da je slikana 80-tih godina jer da na istoj nije kasnije izgrađeni novi dio hotela i natkrivena terasa te su novi dio hotela radili 2002. Prvo je napravljena rasvjeta pa potom zidići odnosno zidići i žica na njima su izgrađeni malo nakon postavljanja rasvjete, aluminijska vrata su postavljena na dnu betonskog puta prema plaži i time su oni ogradili taj posjed da se sa plaže ne može neovlaštenim osobama dolaziti do hotela. Samo oni da su imali ključeve od tih vrata i da su ih zaključavali po noći, a tužena da im nije nikada branila da se koriste tim putem niti im je branila da izvode radove betoniranja i drugo, dok su oni sa tuženom vodili sudski spor ali ne u odnosu na ovo već na stepenice sa lista 52 spisa. Uz put postoji kanal koji je radio njegov otac. Dodaje da on i dalje stanuje u kući gdje je hotel, da kući pristupa sa gornje strane iz Dubrovačke ulice. Ranije pokazane stepenice da su napravljene krajem 70-tih početkom 80-tih godina. Čestica koja je predmet ovog spora da je formirana ne sjeća se kada i da mu je otac rekao da je geodet upisao pogrešno taj put na tuženicu. Otac da je tad rekao da će tužiti geodeta i tuženu. Misli da je njegov otac

znao za parcelaciju. Posljednja nekretnina koju je njegov otac kupio nosi oznaku 15120 i da su oni nakon kupnje te nekretnine ugradili kabel za struju, a ta nekretnina da je u dijelu malo viša od njihove. Njegov otac da nije pregovarao sa tuženom da bi od nje kupio ovaj dio nekretnine ali on da je te se nisu dogovorili. Svjedok navodi da njegov otac nije sudjelovao u parcelaciji ove parcele sa tuženom.

18. Iz iskaza svjedoka Mirjane Tkalčec proizlazi da su spornu parcelu ona i sestra Neda Pešić i Ljiljana Ricker naslijedile iza njene bake pok. Anastazije Maržić ali tek 1995. i prodali su pola lvi Šavaru. Ta parcela koju su prodali lvi Šavaru nije graničila s parcelom Ante Kurilića koji ima zemlju iznad te parcele. Dio koji nije prodan i koji je ostao je oranica i ništa na tom dijelu nije dirano. Ta parcela nalazi se uz more te je vidjela ljetos da se tamo nešto izgradilo. Njena baka Anastazija Maržić naslijedila je tu zemlju od svoga muža Maržić Ive, a on je to uživao godinama.

19. Iz iskaza svjedokinje Đurđice Pastorčić a koja je kćer tužene proizlazi da se sporni dio nalazi na rubu čestice koji je naslijedila njena majka Ljiljana Rucker. Ona je to naslijedila od svoje majke Anastazije Maržić te je to sve bio dio jedne velike parcele. Anastazija Maržić umrla je 1991. godine, a to su naslijedile Neda Pešić i Mirjana Tkalčec. Nakon toga izvršena je parcelacija i oni su drugi dio zemljišta koji se nalazi na suprotnoj strani od spornoga prodali lvi Šavaru, a ovaj sporni dio ostao je u vlasništvu njene majke Ljiljane Rucker. Sada se na tom zemljištu nalazi betonirana staza, a pravio ju je tužitelj. Tamo ima i rasvjetnih tijela. Svjedokinja odlazi na to zemljište i to je niži teren te se preko njega slijeva voda pa tako sada voda prolazi ispod dijela plaže i ispod tog betoniranog puta. Nije vidjela nikakva željezna vrata niti tko bi postavio rasvjetna tijela, put je betoniran, a budući da se iznad toga nalazi zemljište tužitelja tj. hotel pretpostavlja da je to rađeno u tu svrhu. Prije 5-6 godina s jedne strane postojala su rasvjetna tijela i zidić, a sa druge strane bio je suhozid koji je zapravo bio međa odnosno prirodna granica te čestice koji se nalazio na povišenom terenu. Prije 15-20 godina na tom terenu je bio pašnjak i korišten je za ispašu te iskazuje da tamo nije bilo puta ali su se ljudi snalazili i silazili do mora, a do hotela tužitelja postoji drugi pristupni put tj. cesta. Svjedok Đurđica Pastorčić, kada joj se pokazuje fotografija na listu 24 spisa navodi da u restoranu nije bila nikad, u hotelu nije bila nikad, a od koje godine je fotografija misli od 2000-te godine, na dalje. Parcelacija da je bila 1995., a u to vrijeme lampiona nije bilo. Bilo je samo zaraslo zemljište, a ovi lampioni valjda su pravljani poslije 2000. pa na ovamo. Moja majka to nije radila. Ta zemlja je mamina. U to vrijeme nije bila išla na zemlju, a zna da je njen otac u to vrijeme već bio u sporu s gosp. Kurilićem odnosno mama, a tata je bio punomoćnik. Spor je bio vezano za tu zemlju koja je u naravi bila pašnjak ali se s obzirom da je kamp naselje iznad, ljudi su išli preko zemlje. Došlo je do gradnje stepenica, govorim o stepenicama koje su na sjevernoj strani udaljene od ovog spornog puta. Da je u vrijeme spora postojao put išlo bi se tim putem. Parking i hotel imaju s gornje strane, a ovo je bio prolaz samo za one koji su dolazili na svoju zemlju sa morske strane. Nije vidjela tko je i na koji način dovezio materijal za gradnju kuće. Ispod je plaža i neprohodna za vozila. Na fotografiji na listu 51 spisa, navodi da je ovo što vidi na slikama izgrađeno zadnjih 10 godina okvirno, ali sigurno šest, ali svakako nije prije, pouzdano ne zna tko je to radio, pretpostavlja da je to radio gospodin Kurilić. Slika na listu 52 i to slika šesta dolje zadnja navodi da ne zna tko je i kada radio betonske stupove za metalna vrata. Unazad dvadeset godina zemljište njene majke je niže konfiguracije od susjednog terena koji je bio omeđen suhozidom i

na višljem nivou i to prirodno uzdignuto. Takvo stanje nije danas, danas je drugačije stanje od kad je krenuo ovaj postupak tužitelj je sa njom u par navrata pokušao razgovarati i naveo da bi on rado kupio njihovu zemlju ali da ima mogućnost i od gđe Marije Šavar i to je kasnije realizirao. Dogovor za kupnju maminog zemljišta se nije realizirao jer ga je želio obezvrijediti. To zemljište koje je kupio od Marije Šavar je prema gradu i prilagodio sebi, tamo je postavljen kiosk, izravvalo se da bude omogućen nesmetan pristup gostima za ugostiteljske usluge. U vrijeme kad je bila parcelacija, a i prije toga gospodin Kurilić je znao čije je to zemljište budući da su se sporili vezano za to zemljište u dva navrata. Prilikom parcelacije nije bilo upitno da je to mamino vlasništvo, a ukoliko je Kurilić smatrao da je to njegovo mogao je to tom prilikom iskazati. Za kupnju tog zemljišta obraćao se njoj, ali su se dogovorili da njena sestra Nevenka Lipovac vodi razgovore vezano uz kupnju tog zemljišta. Razgovori su vođeni oko kupnje ali nije postignut dogovor. Uglavnom nije postignut dogovor oko cijene. U vezi kupnje zemljišta gospodin Kurilić je dolazio u ured kod nje i u dućanu ju je pitao odnosno bile su scene. Ranije to nije spomenula prilikom svoga iskaza jer ju nitko nije pitao. Ne zna točno o kojoj se cijeni radilo jer je dosta vremena prošlo unazad možda pet godina. U vrijeme kada su oni pregovarali ne zna točno da li je put bio izgrađen. Ranije je vođen spor vezano uz ovaj put ali u to vrijeme nije postojao put. Vodio se spor oko zabrane prelaska preko zemljišta, a na tom dijelu je bilo zaraslo i nije postojao put.

20. Iz iskaza svjedoka Deda Prenk proizlazi da je oko 1970. i sam bio zainteresiran za kupnju toga zemljišta te je tada sreo Kurilića koji je popravljao odvod prema moru a koji se sastojao od željeznih bačvi i mreže, betona i zemlje koji mu je tada rekao da je to zemlja od Rickera. To se sve dešavalo 2003. i zemljište je bilo zarašteno u draču kupinama i trstiki. Zna da je tužitelj prije osam godina postavio lampione i zidić a ranije je postojao još i suhozid koji je odvajao česticu sa južne strane između Marije Šavar i još jednog čovjeka kojeg ne poznaje. Svjedok je u blizini kupio zemlju 2004., u to vrijeme hotel tužitelja bio je izgrađen, a gosti su prolazili nekontrolirano česticama preko Šavarovog i njegovog, a poslije betoniranja gosti prolaze tim putem koji je betoniran. Na južnoj strani gdje je postojao suhozid, tužitelj ga je srušio, a bio je i red tamarisa On je na tom području kupio parcelu 2003/2004, ali je puno puta prije išao na to područje. Za tu zemlju zna od 2003., Hotel Ante Kurilića je već radio te 2003. zajedno s restoranom. Gosti hotela i restorana dolazili su do navedenoga iz Dubrovačke ulice s asfalta. Dubrovačka ulica nalazi se istočno od ovog spornog puta. 2003. to je bila trstika, kupina, drač i još su bile pored mora tri ili četiri kamariša. On je i ranije dolazio na to zemljište puno puta jer je tražio parcelu za sebe. Od gđe Rucker je parcela bila niže u odnosu na parcelu Marije Šavar i još jednog čovjeka kojeg ne zna kako se zove, a imao je tamo jednu kućicu. Između tih parcela bio je suhi zid odnosno potporni zid kao međa. 2016. godine Kurilić i njegov stariji sin su porušili taj potporni ili suhi zid i ponijeli su taj kamen na parcelu koju je kupio njegov sin mlađi. To mjesto je sada poravnato tako da je to sada u jednoj razini ne primjećuje se da je tamo prije bila međa. Može reći da je na to područje voda dolazila preko asfalta od Mrtvi, ta voda je dolazila samo preko zime i u slučaju velikih kiša. Ta voda je tekla pored parcele Marije Šavar preko parcele tužene. Jednom je zatekao Kurilića kako kopa kanal i tamo je stavio bačve od željeza. Kada mu se pokazuje fotografija broj 6 list 51, svjedok navodi da su taj zid i stupovi stavljeni prije 8 godina. Za fotografiju za lista 24 ne zna iz kojeg je perioda, nije obraćao pažnju da odredi vrijeme kada se radila desna strana hotela.

21. Iz iskaza svjedokinje Nede Pešić proizlazi da je zemljište naslijedila od Anastazije Maržić i to ¼ zajedno sa svojom sestrom Mirjanom Tkalčec. To je sve bila prije jedna parcela a obuhvaćala je i sporni put što je ta da bila livada ili pašnjak i završavala je vododerinom te je iza toga bio drač. Puta nije bilo i od glavne ceste prema moru prolazilo se svim parcelama. Zadnji put je na tom zemljištu bila 1995.. kada je vršena parcelacija, a ne zna tko je napravio put. Nakon parcelacije jedan dio parcele prodan je Ivanu Šavaru i to sa sjeverne strane. Ne zna ništa o radovima na tom zemljištu. Ranije je na tom zemljištu kampirala od 1985. do 1987. te se do mora moglo preći preko tuđih parcela.

22. Iz iskaza svjedoka Ante Fabijanića proizlazi da ima kuću u blizini, smatra da je to zemljište tužitelja, tim putem koriste se mnogi ljudi budući da tužitelj to dopušta. Gledano od hotela sa desne strane nalazi se zemljište tužene. On je došao na zemljište 1985. i u to vrijeme neki dijelovi puta su bili betonirani te su bili postavljeni lampioni. Kada je došao postojao je kanal na drugoj strani ali je već u to vrijeme tužitelj počeo raditi kanal na lijevoj strani gledano od hotela. Trenutno postoji ogradni zid, lampioni su postavljeni 1981. ili 1982., a to je sve radio tužitelj. Prema plaži bila su postavljena željezna ili aluminijska vrata koje je isto napravio tužitelj. Betonirani putu pretpostavlja da je betonirao tužitelj i to poslije 1986., ali ne zna točno kada, međutim siguran je da je tužitelj prije 1986. dužinom toga betoniranog puta napravio zidić i rasvjetu. On da je svoju nekretninu kupio 1986. godine te da od tada ima saznanja. Koliko on zna zemljište na kojem je taj put betoniran je od tužitelja jer da taj put vodi od njegovog hotela prema moru, a da tim putem prolaze gotovo svi koji imaju tamo kuće i to je na tom području jedan jedini put obzirom da je drugi put udaljen oko 200 metara. Nije nikada čuo da bi netko osporavao bilo kome da prolazi tim putem. Zna da je Solana Pag oko 1980.-te godine imala lampione koje je donijela tužitelju, jer su radnici iz Solane spavali kod tužitelja pa da ih je on onda izbetonirao u zid, da on ima čamac u moru, te da redovno prolazi tim putem. Zna da je sa lijeve strane gledano od hotela tužitelj radio kanal za oborinske vode i to negdje oko 1990.-te godine, a da je on vidio tužitelja kako to radi. On nije vidio da bi tužena ili netko drugi na tom dijelu radio bilo kakve radove. Svjedoku se predočuje fotografija sa lista 24 spisa te svjedok navodi da je po njemu predmetna nekretnina ovako izgledala prije 1986. jer da je mul koji se vidi na fotografiji sada duži, a da je on rađen prije nego je on kupio svoju nekretninu. Predmetni put je održavao samo tužitelj i uz njegovo odobrenje se tuda prolazilo, ali da on nije pitao tužitelja može li tuda prolaziti jer da su i ljudi iz susjednog kampa tuda prolazili. Svjedok pojašnjava, da se na fotografiji sa lista 38 spisa na mjestu označenom križićem otprilike nalazi kuća u kojoj on živi. Ne zna kako je tužitelj stekao nekretninu u kojoj se nalazi hotel, a da se konkretne stvari radi o putu koji se nalazi ispred kuće tužitelja koji je on održavao pa da je stoga on smatrao da se radi o njegovom putu. Gledajući desno od mora prema hotelu da zna koji su vlasnici, a da se sad ne može sjetiti prvih susjeda kako se zovu, a dalje nekoliko kuća da su Maržići. Između tih nekretnina susjeda i tužiteljeve da ne postoji visinska razlika odnosno da postoji vrlo mala. On da nije nikada provjeravao u Katastru i zemljišnim knjigama tko je vlasnik ove predmetne nekretnine jer da nije bilo razloga da on to provjerava. Nije vidio da bi itko osporavao ikome pravo da prolazi tim putem, on da je, a kako tim putem redovno prolazi i osobno zainteresiran za ovaj put da ima tuda prolaz, a da ga postupak ne interesira. Misli da tužitelj svoju

nekretninu ima prije 1970.-tih godina, te da tužitelj nema niti jedan drugi put za doći do mora.

23. Iz iskaza svjedoka Igora Baričevića proizlazi da je ponekad koristi tim putem, prije je to bio makadam a sada je betonirano, a tužitelj mu je uvijek govorio da je to njegov put. Tamo se nalazi i kanal za oborinske vode, lampioni te ogradna žica. Svjedok ponekad pomaže na radovima na elektrici za potrebe hotela, a svi radovi rađeni su po nalogu Ante Kurilića. Dodaje da je makadamski put bio negdje 70-80-tih godina te da je put izbetoniran kada je prošla kanalizacija. Svjedoku se predočuje fotografija sa lista 24, te isti navodi da se radi o fotografiji kraja 70-tih i 80-tih godina, a isto navodi i za fotografiju sa lista 60 spisa. U odnosu na fotografije sa lista 51 i 52 spisa navodi da je betoniranje i betonske zidice morao napraviti vlasnik Ante Kurilić, a da ga on nije vidio. Da su stupovi rasvjete postavljeni krajem 70-tih i početkom 80-tih i da ih je postavio Ante Kurilić, gledajući prema moru na putu je sa lijeve strane oborinski kanal kojeg je napravio Ante Kurilić i to krajem 70-tih i početkom 80-tih. Tuženi članove njezine obitelji nikada nije vidio na tom putu. Da on živi dva km od predmeta spora. Često da je dolazio na predmetnu nekretninu na kupanje te da se druži sa sinom od tužitelja. Kada je on išao u osnovnu školu da je kuća tužitelja već bila izgrađena da se do nje dolazilo s gornje strane, ne od strane mora. Objekt da je bio u cijelosti dovršen 90-tih, a da je početkom 80-tih dio objekta bio izgrađen i to stari dio kuće, prvi dio kuće. Svjedoku se predočuje fotografija broj 4 sa lista 52 spisa, te isti navodi da se stepenice nalaze odmah uz plažu te da tu ima jedan putić kojim se dolazi do betoniranog puta, ne zna kad su te stepenice izgrađene. Da se u odnosu na vrijeme betoniranja puta i odvodnog kanala otprilike orijentirao jer je on u vrijeme izgradnje imao 8 do 10 godina. Ante Kurilić da mu je to sporni dio nekretnine njegov.

24. Iz iskaza svjedoka Dražena Crljenka proizlazi da je na sporno zemljište počeo dolaziti od 1982. do 1985. te je to prvo bio makadamski put od tužitelja. Sada je put betoniran, prošla je kanalizacija, oko puta nalazi se rasvjeta i zidići, zatim oborinski kanal s lijeve strane od kuće prema moru te su postojala i aluminijska vrata na kraju puta uz plažu. Dodaje da je put bio već betoniran kada je on prvi put došao na predmetnu nekretninu i da je na putu bio dio za oborinske vode, te da je već bila postavljena rasvjeta, a da je to sve postavio tužitelj. Otprilike je tijekom tih godina dva do tri puta mjesečno dolazio na predmetnu nekretninu u ljetnim mjesecima na kupanje i kao dijete se igrati sa djecom od tužitelja. Ne zna da bi viđao tuženu na predmetnoj nekretnini odnosno navodi da je možda nekoga viđao ali da ne misli da je to mogla biti tužena. On osobno da je 2000/2001 postavio aluminijska vrata na dijelu prema plaži i to na kraju puta, a isti na fotografiji sa lista 24 spisa pokazuje da su vrata postavljena na mjestu križića i to po nalogu tužitelja, a do tih vrata se dolazi sa betoniranog prilaza prema plaži, u vrijeme kada je radio vrata su postojali, a kako je naveo od ranije rasvjetni stupovi te zidići uz betonirani put. Navodi da je slika sa lista 24 spisa slikana prije 90. godine, dodaje da je put do plaže u vrijeme kad je on dolazio sto posto postojao i to u širini koja je i sada, a misli da je tužitelj taj put i betonirao i održavao. Od postavljena vrata da je često dolazio na predmetnu nekretninu kod prijatelja Dejana Kurilića i to sigurno jedno mjesečno, dodaje da je vidio tužitelja da nešto radi na tom betoniranom putu ne zna što, a to je bilo nakon što je on postavljao vrata, po njegovoj procjeni da su vrata koja je postavio udaljena od mora 5 do 7 metara, svjedoku se pokazuje fotografija sa l.s. 52 i to broj 4 te

navodi da se radi o stepenicama na plaži, a nije siguran da li su one postojale u vrijeme kada je on počeo dolaziti, a misli da sada ne postoje.

25. Iz iskaza svjedoka Ante Fabijanića proizlazi da navedeni put koristi tužitelj, a tamo je bio zadnji puta prije dvije godine. Zna da je 1985./1986. tamo se radio tlačni cjevovod uz samo more te se nije provjeravalo vlasništvo nekretnina preko kojih je prolazio cjevovod jer je već bila izrađena građevinska dozvola.

26. Iz iskaza svjedoka Marijana Lipovca proizlazi da je 1970. imao kućicu u kampu na Bašaci te je preko toga zemljišta, a koje je bilo livada išao na plažu uz kanal ali nije znao čija je zemlja. Bio je tamo i dan prije ročišta te je vidio da su izgrađene kuće i betoniran put ali toga ranije nije bilo. Na mjestu gdje se sada nalazi kuća tužitelja bila je jedna mala kućica, puteva nije bilo, bio je samo kanalić uz kojeg su išli na more, a to je bilo 1986.g./1987.g. Preko toga kanalića sada je napravljen put a i proširen je.

27. Iz iskaza svjedoka Berislava Lipovca proizlazi da je to zemlja od njegove punice, a tužitelj je sada taj dio uzurpirao i to iza 2000. godine. Počeo je postavljati lampione, proširio je dio koji je bio samo kanal i o tome nikoga nije obavijestio. Kanal je bio oko 0,5 m širine nepravilnog oblika odnosno vododerina. Godine 1995. sudjelovao je u parcelaciji zemljišta tužene te je tada na tom mjestu bio kanal zarastao u šipražje, a navedena parcela nije bila ograđena u odnosu na susjedne. Prema istoku tj. prema gradu parcela je bila malo uzvišena i bio je mali suhozid. Predio je bio nepromijenjen sve do 2002./2003. Godine 1995. dijelila se parcela od 2000 m² na pola između tužene i njenog brata, a ovaj navodni put nije bio nikakav predmet podjele. Tužitelj je bio tamo i nije sudjelovao u toj podjeli. Nije bilo nikakvog spora oko međe između stranaka jer tužitelj u tom trenutku nije bio međaš sa tuženom. Poslije 2003./2004. počelo se sve raditi na toj zemlji pa i ograda te Kurilić nije dozvoljavao više prolaz tuda. Nitko od obitelji Rucker nije reagirao na gradnju Kurilića zbog bolesti punca svjedoka, a on nikome nije niti javio da se tamo nešto gradi.

28. Iz iskaza svjedoka Ante Ivanovića proizlazi da je imao od 1973. do 1995. kućicu koju je poslije prodao, a na zemljište je dolazio još 6 godina i posljednji puta prije 5 godina. Kada je posljednji put bio tamo to je bila livada te je bila jedna staza kojom su svi išli na more. Tamo su bili i montažni objekt i to je zapravo bio kamp. Do 1995. godine s lijeve strane nalazio se jedan manji objekt tj. manja kuća, a poslije je saznao da je to tužitelj pretvorio u kafić.

29. Iz iskaza svjedokinje Vesne Zdelar proizlazi da je na zemljište dolazila kao dijete a 1975. imala je i kućicu na Bašaci koju je prodala, a iza 2000. više nije dolazila. Sporno zemljište u to vrijeme bila je livada ili šikara, a bila je i staza koju su napravili sami ljudi da bi mogli prolaziti do mora. U to vrijeme tamo se nije nalazila kuća tužitelja. Prije ročišta je bila na zemljištu i iznenadila se koliko je sve promijenjeno. O radovima koji su naknadno rađeni ne zna ništa. Od 1973.g. do 2000. znala je da je prelazila preko Ruckerove zemlje, a to je tada bila livada i šikara.

30. Iz iskaza svjedoka Josipa Ruckera koji je suprug tužene proizlazi da je sporno zemljište njegova supruga Ugovorom o doživotnom uzdržavanju dobila od Stoše Maržić i to je u naravi bio pašnjak, a ovce je tamo pasao Ante Buljanović. Stoše

Maržić umrla je oko 1990.g. a zemljište je služilo za ispašu do pola Domovinskog rata. Nakon toga oni su bili sve stariji i nisu mogli koristiti zemlju te je ostala ledina. Budući da je njegova supruga naslijedila cijelu zemlju podijelila se s nećakinjama i njima je pripao ovaj sporni dio zemlje, a nećakinjama drugi dio. Od mora do kampa postoji cesta ali su svi koristili njihovu zemlju radi prijevoza do mora, a na njoj nije bio nikakav poseban put. Iza, na plaži nalaze se još neke stepenice koje je napravio Kurilić Ante te je tamo htio napraviti put. Godine 1995. na terenu je bio geometar Škoda te je zemlja prema istoku na navedenoj nekretnini tj. zemlja Kurilića bila nešto viša u odnosu na njihovu zemlju. Suhozid je bio kao znak međe. Između jedne i druge parcele tj. njihove i Kurilića postojala je vododerina. Tom prilikom kada je bio geometar bio je i Kurilić i rekao da tamo treba biti put do njegove parcele. Te 1995. godine ništa na toj parceli nije bilo izgrađeno, nisu postojali ni stupovi za struju niti ništa drugo osim gole zemlje. Svjedok je vodio spor sa Kurilićem kada je on htio napraviti put po sredini njegove parcele. Tom prilikom svjedok je povukao tužbu i bilo je rečeno da će on Kuriliću dati prilaz moru, a Kurilić njemu prilaz sa glavne ceste ali dogovor nije ispoštovan.

31. Svjedok Blagoje Pešić, navodi da je na tom zemljištu kampirao 83., 84. i 85. godine sa obitelji po dva tjedna i tada je to bila ledina. Bio je 1995.godine kad se parcelirala zemlja radi prodaje, isto je bila ledina. Međa je bila između prema gradu to je bila neka živica tj. drača i suprotno gdje je bila kuća gospodina Šavara tamo je bio neki zid, dolje do mora je bila uzdignuto metar ili metar i po od mora. Zadnji puta je bio prije 10 godina u restoranu kod gospodina Kurilića tada je već bilo promjena bio je neki put, jedan dio je bio asfaltiran i postojao je put koji do tada nije bio. U toj parcelaciji je bila njegova supruga Neda Pešić, njena sestra Mirjana Tkalčec i teta Rucker Ljiljana. Kada mu se pokazuje slika sa lista 24, navodi da je restoran bio kada je prvi put došao, to je bilo 83.godine tj. kuća sa restoranom, terasa je bila prema moru. Misli da je fotografija sa lista 24 poslije domovinskog rata, ne zna kada su postavljeni ti stupovi s lampionima. Kada mu se pokazuju slike sa lista 51 i 52 te ga se pita da li je to taj put o kojem se priča svjedok iskazuje da je taj put vidio prvi puta prije desetak godina, a kada je bila parcelacija taj put nije bio. Ne zna kad su rađeni stupovi. Ne zna ni tko je put gradio ni tko je postavio lampione. Između perioda parcelacije 1995. pa unazad deset godina u tom periodu nije nikad dolazio na to zemljište. Bio je prisutan na toj parcelaciji. Na toj parcelaciji navratio je tj kad su oni već počeli raditi i gospodin Kurilić. Ante Kurilić nije sudjelovao u toj parcelaciji.

32. Svjedok Marino Kurilić, nakon što su mu predočene fotografije sa lista 24, 51 i 52 spisa navodi da je fotografija sa lista 24 spisa snimljena prije 1995. jer su stupovi rasvjete postavljeni prije, a da je zidić na koju su postavljeni stupovi izgrađen u toku domovinskog rata. Kanal za oborinske vode da je također izgrađen prije odnosno u toku domovinskog rata međutim da je dio puta betoniran u toku domovinskog rata, a dio puta je betoniran prije desetak godina kada je tuda prošla kanalizacija. Sve te radove napravio je njegov otac s njim i bratom. Tužena nije nikad osporavala pravo da se koriste tim putem, a prije betoniranja su ga oni i kosili i održavali. Na kraju puta je otac postavio aluminijska vrata kojih samo oni imaju ključeve te ih je otac zaključavao. Na fotografiji sa lista 27 spisa svjedok navodi da je ista snimljena 80-tih godina, da su taj dio puta koristili kamperi ali da to nije ovaj predmetni put već sredina od tužene, navodi da je predmetni put označen znakom X na fotografiji. On da je rođen 1982. Misli da je predmetna čestica formirana prije par godina, on da živi

u toj kući i bavi se turizmom, misli da otac nije trebao tražiti odobrenje za betoniranje puta i izgradnju zidića. Nije razgovarao s ocem o vlasništvu ove parcele, a on zna da je to njihov put i nije provjeravao vlasništvo, odnosno zna da njegov otac vodi jedan spor sa tuženom u vezi druge nekretnine i stepenice. Pješice da se može doći od strane mora do ovoga spornoga puta, a vozilom da ne iako se nekada moglo. Nije siguran je li njegov otac razgovarao sa tuženom oko ovog spornog puta. Njegov otac da je kupio dio susjedne nekretnine prije pet do šesto godina, a da on nije znao da graniči sa ovim putem, odnosno nije znao da će biti predmet spora jer je smatrao da je taj put njihov, aluminijska vrata postavljena prema moru da su udaljena od mora 7 do 10 metara. Misli da je tu utvrđena granica pomorskog dobra.

33. Svjedok Igor Kurilić, navodi da često dolazi na predmetnu nekretninu, te fotografija sa lista 24 spisa je snimljena negdje krajem 80-tih početkom 90-tih. On da je 1995. radio u hotelu kod tužitelja te ga je tužitelj slao da pogleda odvod za oborinske vode koji je tada postojao da vidi u kojem mlazu otječe voda, a da je u to vrijeme put bio makadamski. Ne zna kada su izgrađeni zidići na koje je postavljena rasvjeta, a misli da su rađeni u etapama i to je svakako bilo poslije 1995. Put da je izbetoniran oko 2002/2003, a prije toga da je bio makadam. Negdje 2002/2003 da su na putu prije plaže bila aluminijska vrata ali da sad postoji samo okviri. Tuženu ne poznaje, osim tužitelja i njegove obitelji nije nikoga viđao da bi nešto radio na tom putu, da je njegov stric možda stavio aluminijska vrata, a da je kanal za oborinske vode radio njegov stric.

34. Iz iskaza tužitelja proizlazi da se s navedenom parcelom koristio od 1956., te je s ocem prolazio tuda, a njegov otac sijao je kukuruz na dijelu gdje se njemu sada nalazi kuća. Ovaj dio spornog zemljišta služio je za prolaz svima, a njime su se koristili Maričević Blaž i njegov brat te poslije njih dva sina Maričević Ante i Martin. Osim toga služio se i barba Farbe Kurilić koji je imao put odozdo od mora i to se služio od prije II. svj. rata te teta Kata Peliška. Put se nije mogao koristiti odozgo jer je bila visoka međa. On je naslijedio to zemljište od svoga oca koji se isto zvao Ante Kurilić, a on je to zemljište naslijedio od svoga oca koji se zvao Josip Kurilić. Kuću je gradio 1968. na naslijeđenom zemljištu. U vrijeme izgradnje kuće tim putem dovozili su materijal za gradnju kuće od mora i taj put je stalno korišten. Na pitanje da li je imao saznanja da bi to bilo zemljište tužene iskazao je da nikada nije bilo jer to ne postoji u kartama. Još 1978. ili 1979. njegov brat postavio je struju na tom zemljištu i to kada je građena solana te je postavio stupove i kablove i postavljena je voda i to ovako kako su postavljeni i danas. Godine 1980. otvorili su pansion „Toni“, poslije 1980. uredio je 300 m kanala koje je izbetonirao i to je radio sve do 1994. Prije 7 godina prošla je kanalizacija, ti ljudi su spavali kod njega i tada su izbetonirali put od mora do njegove kuće i to je platio 6.000,00 kn, a ostalo je prebijeno. 80-ih godina rađeni su zidići ali je rađen svaki posebno od lampiona do lampiona. Donji dio ovog kanala prolazi i kroz spornu česticu u dužini od 15 m, taj donji dio je kopan 1988. Temelji za vrata prema moru rađeni su između 1980. i 1983. Godine 1995. rađena su aluminijska vrata prema moru i ta vrata su zatvarali i bura ih je poslije uništila. Nitko od familije Ricker nije dolazio i osporavao mu ono što je radio. Njega su 1988. Rickeri tužili da koristi njihovu parcelu za prolaz na more, a ta tužba nije bila za predmetni put. Ta čestica uvijek je bila dio nekretnine Marije Šavar, a ona je to dobila od svoga oca Fabe Kurilića. Ta zemlja ostala je uvijek od Marije Šavar, to je ista čestica, to je put, on je kupio njezinu česticu. Kada mu je pokazana skica izmjere (l.s.

50) iskazao je da su k.č.br. 2262/3, 15120 i 15121 bile jedna čestica sve u vlasništvu Marije Šavar i dan danas je tako. A pravo služnosti su imali Maričevići. Put je napravljen ranije, a on je česticu od Marije Šavar kupio 2005. ili možda prije ali to je sve jedna čestica, a do ove tužbe je došlo jer je gospodin Škoda napravio da je dio njegove čestice od tužene. Bio je prisutan 1995. kada je Škoda napravio prijavni list i oni se kao susjedi nisu ništa bunili ali je kasnije to u kancelariji preuredio. Rekao je da je to zbog nove izmjere jer je more tuženoj uzelo zemlju. Njegova kuća ima građevinsku dozvolu od 1985.. odnosno nije ništa trebao legalizirati. Pojasnio je da je 1980. za svoj objekt imao privremenu građevinsku dozvolu, a 1985. otvorili su pansion i dobio je rješenje u kojem je pisalo da je sastavni dio pansiona i plaža. Sada je taj njegov objekt hotel i ima kapacitet od 70 ljudi, te ima predviđeno i parkirna mjesta oko 200 m². Taj sporni dio nije vezan sa javnim putem uz more već je vezan na njegov parking. Nije poslije stupio u kontakt s obitelji Riker. Pojasnio je da je put naslijedio od svoga oca, a nije ga kupio od Marije Šavar. Kada je otkupio 4 čestice gore taj put je bio njegov i nitko nema pravo proći. Dodaje da on nije nikada tuženoj nudio da bi od nje kupio predmetni dio nekretnine jer da on nije niti znao da je ona vlasnica ovog dijela nekretnine odnosno da se ona upisala na istu. On da je bio nazočan kada je geometar vršio premjeravanje terena međutim da je tek naknadno poslije toga saznao da je formiran dio nekretnine na koji je upisana tužena kao vlasnica. Tijekom godina da mu niti tužena niti itko drugi nije branio da on izvodi sve radove koje je on izgradio na tom putu, a da tužena nije nikada izvodila nikakve radove na tom putu niti je ona dolazila na taj put već da je samo nekada dolazila njezina majka na susjednu parcelu i to davno. Geodet da je dolazio premjeravati nešto prije 20 godina, i da je on pričao o tom premjeravanju, a da on ne zna da bi ikada kasnije dolazio geodet na teren i da bi vršio neko premjeravanje. U to vrijeme je dolazio geodet Škoda, a on ga nakon toga više nije vidio. Naglašava da tada prije dvadeset godina geodet nije mjerio ovaj sporni put, a da put nije mjeran niti kasnije. Prije 1995., a i poslije da je kao posjednik ovoga puta bila upisna Šavar Marija, a da je on podnio ovu tužbu iz straha da ne zastari njegovo pravo da tuži tuženu iz razloga što se ona bez da sam je znao naknadno upisala kao posjednik ovog predmetnog dijela. Ne može se sjetiti kada je saznao da se ona upisala. Geodetu Škoda je samo rekao kada ga je sreo da zašto je upisao njegov put na Lihera – Ruchera. Sada traži promjenu na svoje ime, a zato je i tužio. Jednom su davno pitali tuženu za kupnju neke druge njihove nekretnine, ali ne za ovaj put. Na upit punomoćnice tužene tko je izgradio zidić koji se nalazi sa lijeve strane puta gledano od strane kuće prema moru, tužitelj navodi da je to jedan mali zidić koji se nalazi samo kod kućice, te da uz betonski put sa lijeve strane postoje zidić kao suhozid koji je napravio bivši gazda, a ne zna kako se zove. On da je kupio susjednu nekretninu do Šavar Marije i da je ovaj put od pamtivijeka sastavni dio njezine parcele. Žalbu katastru u svezi formiranja ove parcele jer nije bilo potrebno jer je to oduvijek njegovo, a niti je provjeravao status ove čestice u zk. i katastru.

35. Iz iskaza tužene proizlazi da je u posjedu navedenog zemljišta od kada joj ga je mama Maržić Anastazija darovala odnosno dio je dobila darovnim ugovorom, a dio ugovorom o doživotnom uzdržavanju, to je bilo 1976. Njena majka je navedeno zemljište naslijedila od svoga pok. supruga Ive Maržić koji je umro 1965., iza njega je naslijedila njena majka Anastazija, a navela je da oni to uživaju od kada se ona sjeća. Na tom zemljištu nije bio nikakav put i ona uopće nije znala da postoji put sve dok ju tužitelj nije tužio. Oni su na to zemljište išli puno ranije kada su kosili travu.

Njena mama je to zemljište još mogla održavati do 1972.. te ga je potom dala u najam kako se na njemu vršila ispašu ovaca, zadnji je tamo bio u ispaši Buljanović Ante do negdje 1990. a on je prestao vršiti ispašu zato što mu tužitelj nije dozvolio jer da se tamo grade kuće i da se tamo više uopće ne mogu držati. Godine 1995. vršena je parcelacija i trebalo je isparcelirati jednu česticu od 2147 m². Ovaj sporni dio čestice nalazio se unutar te čestice, sve je to bila jedna čestica. Do parcelacije je došlo jer su nećakinje htjele prodati jedan dio zemljišta a budući da je sve bilo na njoj ona je dopustila parcelaciju. Nakon što je geodet napravio nalaz istom je proizašlo puno manje metara od toga koliko je čestica trebala sadržavati te im je geodet rekao da je ostatak odnijelo more. Nakon toga on je podijelio tu česticu na dva dijela i ovaj dio prema međi Šavar Marije pripao je njoj i to do njene međe odnosno to je sve bilo njeno ali ovaj dio čestice je sada geodeta formirao kao njen. Njena parcela s istočne strane tj. prema gradu graničila je sa Šavar Marijom. Njihovo zemljište od zemljišta Šavar Marije - bio je suhozid i njeno zemljište bilo je više, a njihovo je bilo niže razine. Kada joj je pokazana skica izmjere (l.s. 50) iskazala je da ona nije vidjela nikakav kanal, a njena čestica protezala se do čestica 15120 i 15121. To zemljište od Marije Šavar poslije je kupio Kurilić Ante. Taj zid je porušio i to za vrijeme dok je postupak bio u tijeku. Kada je bio geodeta na licu mjesta bila je i ona prisutna i njen suprug a gospodin Ante Kurilić nije bio baš na samom licu mjesta već je bio gore više i rekao da tamo mora biti put na što ga je njegov suprug pozvao da pokaže taj put. Na terenu nisu bili vidljivi nikakvi tragovi prolaza već je to bio samo korov i jedva je geodeta prolazio. Geodet je bio u postupku parcelacije. Prije toga bio je još jedan postupak te je tom prilikom isto bio geodeta na licu mjesta sa sudom i rekao da nigdje na tom dijelu nema puta. To se desilo prije parcelacije u postupku radi smetanja posjeda, to je bilo 1991. Od 1965.g. tj. od smrti njenog oca pa do parcelacije 1995. čestica je skroz bila u režimu ispaše tj. pašnjak. Ne zna kada je tužitelj gradio kuću jer tamo nije bila. Zadnji put je bila za vrijeme parcelacije 1995. i sada u ovom postupku kada je sud izašao na lice mjesta. Ne zna kada su postavljani lampioni jer u vrijeme parcelacije ničega nije bilo već samo trava. Na upit da li je 1995. tj. prilikom parcelacije bila izgrađena kuća tužitelja iskazala je da jest, a na dodatni upit kuda su oni dolazili do mora iskazala je da oni imaju drugi put do mora. Ne zna koliko je taj put udaljen od ove sporne čestice, a on se nalazi bliže gradu. Prvo je vođen spor za stepenice i taj spor je završio tako da su stepenice bile na pomorskom dobru, zatim su pokrenuli postupak zbog smetanja posjeda te je Kurilić u tom postupku rekao da neće više prolaziti tim putem tj. tim pravcem te ih je sutkinja nagovorila da dopuste prolaz pokraj međe između Šavara i njihovog. Ne zna od kada su tamo tamarisi, i ne zna tko ih je sadio, oni su stari. Ne zna da li su oni predstavljali međašne znakove, da li je to uobičajeno na Pagu. Nitko njima nije rekao da se tamo radi put i kanal. Njen zet je također dolazio na tu zemlju i imao je kamp kućicu i tamo je kampirao. Dodaje da 1995. godine kada je bila parcelacija ovih nekretnina, na mjestu gdje je sada predmet spora nisu bili nikakvi lampioni ili zidići, niti je išta bilo betonirano. Naknadno da je tužitelj tužio nju da je to njegovo, a misli na ovu tužbu iz 2015. te da ona prije toga nije znala da su postavljani lampioni zidići i da je put betoniran, ona da nikada od 1995. do 2018. nije bila na nekretnini koja je predmet ovoga spora iz zdravstvenih razloga jer su ona i suprug bolesni, a niti je dolazila na obližnju nekretninu. Tužitelj zna da je ovaj predmetni dio nekretnine njihov, a da su jednog dana bili tužitelj i njegov odvjetnik kod nje da se dogovore oko te nekretnine. Da ona ne zna koji je odvjetnik bio sa tužiteljem kod nje. Ona da nije reagirala kada je čula da je tužitelj potjerao sa te nekretnine Antu Buljanovića kojemu je ona dala da pase

svoje ovce, a pod nekretninom misli na cijelu česticu koja je bila do parcelacije jer da u to vrijeme puta nije bilo. Kada je vidjela lampione nije reagirala čekajući da se riješi ova tužba, ne zna da bi se netko od njezine familije dolazio kupati na ovu nekretninu. Njezina nekretnina da je graničila sa nekretninom od Šavar Marije, tu da je bio zid i da se znalo što je čije. Nekretnina od Šavar Marije je bila malo viša i da je cijelom dužinom bio zid i to suhozid, misli da je tužitelj 2016. odnosno 2017. nije sigurna kada od Šavar Marije kupio nekretninu, 1995. kada je bio geodet da je ona vidjela u daljini tužitelja kako gleda što geodet radi. Ona da je bila upisana kao posjednik predmetne nekretnine u katastar, a gospođa Šavar da nikada nije bila upisana u katastru u tom dijelu. Ona da nakon parcelacije od tužitelja nije primila nikakvu žalbu da bi on prigovarao iskazu, u parničnom predmetu koji se od ranije vodi između nje i tužitelja da je predmet spora jedna čestica istoga broja kao ova predmetna jer je cijela ta nekretnina nekada imala broj čestice kao i ovaj predmetni dio puta sada. Međa sa zapadne strane je Šavar Ivo, a sa strane prema gradu Šavar Marija odnosno sada tužitelj. Nakon podnošenja ove tužbe joj je tužitelj nudio da se dogovore da bi oni kupili zemlju, ali dalje nisu ništa pregovarali. Tuženica navodi da slika sa lista 24 spisa, da ne zna kada je fotografija snimljena, te da ne zna je li 95. objekt tužitelja bio dovršen.

36. Tužitelj tužbom traži da se utvrdi da je vlasnik k.č.br. 2262/3 pašnjak u Bašaci sa 93 m² iz z.k.ul. 5862 k.o. Pag, a vlasništvo koje čestice da je stekao dosjelošću.

37. Čl. 159. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine broj br: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09,. 153/09, dalje ZVDSP), propisano je da se dosjelošću stječe vlasništvo stvari, samostalnim posjedom te stvari ako taj ima Zakonom određenu kakvoću i neprekidno traje Zakonom određeno vrijeme a posjednik je sposoban da bude vlasnikom te stvari. Samostalni posjednik čiji je posjed stvari zakonit, istinit i pošten, stječe dosjelošću u vlasništvo protekom 10 godina neprekidnog samostalnog posjedovanja. Samostalni posjednik stvari kojemu je posjed barem pošten, stječe nekretninu protekom 20 godina neprekidnog samostalnog posjedovanja. Čl. 160. st .1 i 2. ZVDSP propisano je da vrijeme potrebno za dosjelost počinje teći onoga dana kada je posjednik stupio u samostalni posjed stvari, a završava se istekom posljednjeg dana vremena potrebnog za dosjelost. U vrijeme potrebno za dosjelost uračunava se i vrijeme za koje su prednici sadašnjega posjednika neprekidno posjedovali, kao zakoniti, poštteni i istiniti samostalni posjednici, odnosno kao poštteni samostalni posjednici.

35. Dakle, tijekom postupka tužitelj je trebao dokazati da mu je posjed zakonit, istinit i pošten odnosno da mu je posjed barem pošten te bi ga na taj način stekao protekom 20 godina neprekidnog samostalnog posjedovanja. Člankom 18. st. 3. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima propisano je da posjed pošten ako posjednik kad ga je stekao nije znao niti je s obzirom na okolnosti imao dovoljno razloga posumnjati da mu ne pripada pravo na posjed, ali poštenje prestaje čim posjednik sazna da mu pravo na taj posjed ne pripada.

36. Prema mišljenju suda tužitelj je dokazao da mu je posjed pošten odnosno da je dosjelošću stekao vlasništvo predmetne nekretnine.

37. Tužitelj u tužbi i iskazu tvrdi da su se predmetnim dijelom nekretnine koristili od 1956., njegov otac i druge osobe, on kuću da je gradio od 1968., 1969. da je betonirao kanal za oborinske vode te da ga je 1990. izbetonirao u cijelost. 1978.-1979. da je postavio struju na tome zemljištu i postavio stubove i kablove, 1980. da je otvorio pansion Toni (kasnije u iskazu navodi da ga je otvorio 1985.) i da je 1980. izbetonirao 300 m kanala za oborinske vode, a što je završio 1994. Put da je izbetoniran prije 7 godina. Tužena tvrdi da na predmetnoj nekretnini nije bio nikakav put, da je 1995. bila izgrađena kuća tužitelja te da tada nisu bili nikakvi lampioni ili zidići, niti da je išta bilo izbetonirano već da je bila samo trava, kao i da ona od 1995. do 2018. nije bila na predmetnoj nekretnini.

38. Sa fotografija sa lista 24 i 60 spisa proizlazi da se na istoj nalazi sporni put koji se proteže od kuće tužitelja do mora te da se uz put (nije vidljivo je li dio izbetoniran) nakaze stupovi rasvjete dok se na fotografiji sa lista 27 spisa nalazi kuća tužitelja, oko koje je ledina za vidljivo "utabanim" putem. Na fotografijama sa lista 51. i 52. spisa, slikanim na očevidu 2017. je vidljiv betonski put sa betonskim zidićem koji vodi do kuće tužitelja.

39. Prema iskazu svjedoka Bernarda Kurilića predmetni put da je koristio otac tužitelja od 1960. te da rasvjetni stupovi postoje od 1970 ih godina dok je prema iskazu svjedoka Nikole Zellera put koristio kada je dolazio kod tužitelja 1980. Svjedok Dean Kurilić tvrdi da je put postojao 1970., da je izbetoniran iza Domovinskog rata te da je rasvjeta stavljena 1980 ih kada i zidići, što u bitnome potvrđuje i njegov brat, svjedok Marino Kurilić i svjedok Igor Kurilić. Svjedok Ante Fabijanić, koji ima kuću u blizini navodi da su 1985. dijelovi puta bili izbetonirani, lampioni su bili postavljeni, a bio je i zidić dok je kanal za oborinske vode napravljen 90 ih dok svjedok Igor Baričević navodi da je makadamski put postojao 70-80 ih godina, da su tada postavljeni i stupovi rasvjete te napravljen oborinski kanal, a što potvrđuje i svjedok Dražen Crljenko koji je na nekretninu počeo dolaziti 1982.-1985. Svjedok Marijana Lisica navodi da je 1970.-e preko toga zemljišta išao na more, da je 1986./87. bio kanalić uz kojeg su išli do mora. Prema iskazu svjedokinje Vesne Zdelar u vremenu od 1975. do 2000. da je sporno zemljište bila livada i šikara odnosno staza koju su napravili ljudi da mogu dolaziti do mora. Ovdje navedeni i saslušani svjedoci, kojima su predočene fotografije iz spisa sa spornim dijelom nekretnine uglavnom istovjetno navode da je fotografija sa lista 24 spisa, na kojoj su jasno vidljivi postavljeni rasvjetni stupovi slikana 80 – ih godina. Iskazi navedenih svjedoka su ovome sudu životni, detaljni i uvjerljivi te u bitnome istovjetni pa im je ovaj sud u cijelosti poklonio vjeru.

40. Svjedokinja Đurđica Pastorčić, kćer tužene navodi da prije 15-20 god. na terenu bio pašnjak, da nije bilo puta, da lampioni nisu bili 1995. te da su postavljeni poslije 2000. što navodi i svjedok Berislav Lipovac kao i svjedok Josip Rucker, suprug tužene. Svjedok Blagoje Pešić je naveo da je to 1985. bila ledina, kao i 1995., a da je fotografija sa lista 24 spisa od iza Domovinskog rata. Svjedok Deda Prenek navodi da je tužitelj prije osam godina postavio lampione i zidić. Iskaze ovih svjedoka je ovaj sud našao usmjerenim prema uspjehu tužene u ovome postupku te im nije poklonio vjeru, a posebno obzirom na činjenicu da su njihovi iskazi u suprotnosti za iskazima brojnih ostalih saslušanih svjedoka koji potvrđuju da su rasvjetni stupovi svakako bili postavljeni prije 1995.

41. Kako prema iskazu tužene proizlazi da je 1995. kada je bio geodet ona vidjela u daljini tužitelja kako gleda što geodet radi dok iz iskaza tužitelja proizlazi da prije dvadeset godina geodet nije mjerio ovaj sporni put, a da put nije mjereno niti kasnije, to ovaj sud nije našao dokazanim da je tužitelj 1995. kada je vršena izmjera predmetne nekretnine radi parcelacije bio prisutan odnosno da je isti "gledajući iz daljine", kako je navela tužena, mogao znati ili da je imao dovoljno razloga za posumnjati da mu ne bi pripadalo pravo na posjed spornoga dijela pa da bi time njegovo poštenje posjeda prestalo, a koji posjed je prema mišljenju ovoga suda počeo teći najmanje od 1968/1969. kada je tužitelj započeo sa izgradnjom kuće smatrajući da mu pripada pravo na posjed predmetne nekretnine obzirom da je i prema njegovim navodima njegov otac od 1956. posjedovao predmetnu nekretninu.

42. Prema odredbi čl. 18. st. 3. ZVDSP posjed je pošten ako posjednik koji ga je stekao nije znao niti je s obzirom na okolnosti imao dovoljno razloga posumnjati da mu ne pripada pravo na posjed, ali poštenje prestaje čim posjednik saznao da mu pravo na taj posjed ne pripada. Prema mišljenju ovoga suda posjed tužitelja u odnosu na predmetnu nekretninu je pošten obzirom da isti nije imao dovoljno razloga posumnjati da mu ne pripada pravo na posjed, obzirom da mu niti tužena niti njezini prednici nisu nikada osporavali pravo na posjed spornoga dijela, a isti je kako je nedvojbeno utvrđeno izvodio vidljive radove postavljanja rasvjetnih stupova, odvoda, zidića i betoniranja puta. U prilog navedenom idu i navodi tužene koja je i sama navela da od 1995. do 2018., 23 godine, nije bila na predmetnoj nekretnini iz čega se zaključuje da je i samim time posjed tužitelja bio miran.

43. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

44. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP- a te Tarifi o nagradama i naknadi za rad odvjetnika ("Narodne novine" 142/12, 103/14, 118/14,) te su tužitelju prema vrijednosti predmeta spora priznati troškovi: za sastav tužbe (Tar. br. 7/1 i 50 Tarife) u iznosu od 1.000,00 kn, trošak na ime pristupa na ročište od 24.11.2016. (Tar. br. 9/2 i 50 Tarife) u iznosu od 500,00 kn, pristup na ročište od 09.01.2016. (Tar. br. 9/1 i 50 Tarife) u iznosu od 1.000,00 kn, pristup na očevid na licu mjesta od 25.01.2017. (Tar. br. 9/1 i 50 Tarife) u iznosu od 1.000,00 kn, na ime izbivanje izvan zgrade suda 1 započeti sat u iznosu od 250,00 kn, trošak na ime sastava podneska od 06.04.2017. (zaprmljen na Sud 13.04.2017.) i to očitovanje na nalaz i mišljenje vještaka (Tar. br. 8/1 i 50 Tarife) u iznosu od 1.000,00 kn, pristup na ročište od 23.11.2017., 07.02.2018., 17.04.2018., 05.06.2018, 30.08.2018. u iznosu od po 1.000,00 kn za svaki, trošak sastava podneska od 08.03.2018. (Tar. br. 8/3 i 50 Tarife) u iznosu od 250,00 kn, sudska pristojba na tužbu i presudu u iznosu od 800,00 kn, sudska pristojba na žalbu u iznosu od 800,00 kn, trošak plaćenog predujma vještačenja u iznosu od 3.375,04 kn, sastav žalbe od 15.10.2018. + PDV (Tar. br. 10/1 i 50 Tarife) u iznosu od 1.562,50 kn, sastav podneska od 14.04.2020. + PDV (Tar. br. 8/1 i 50 Tarife) u iznosu od 1.250,00 kn, pristup na ročište od 14.07.2020, 13.10.2020., 16.03.2021., 06.07.2021.+ PDV u iznosu od po 1.250,00 kn za svako, ukupno iznos od 25.237,54 kuna. Ovaj sud je odbio zahtjev za naknadom troška pristupa na ročišta za objavu presude u iznosu od po 625,00 kn smatrajući da isti nije nužan za vođenje ovoga postupka.

U Pagu, 19. kolovoza 2021.

Sutkinja

Jadranka Nižić - Peroš

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu. Žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana primitka odluke u tri primjerka putem ovog suda.

Dostavna naredba:

1. Tužitelju po punomoćniku,
2. Tuženoj po punomoćnici.

Broj zapisa: **eb2fe-afcab**

Kontrolni broj: **0a7fb-06724-6994d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=JADRANKA NIŽIĆ PEROŠ, L=ZADAR, O=OPĆINSKI SUD U ZADRU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Zadru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.